

Мост разумевања- међугенерацкијска солидарност

збирка радова

ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ

Поводом обележавања 1. октобра – Међународног дана старијих особа, Повереник за заштиту равноправности традиционално организује наградни конкурс за најбољи литерарни рад, ликовни рад и фотографију на тему „**МОСТ РАЗУМЕВАЊА – МЕЂУГЕНЕРАЦИЈСКА СОЛИДАРНОСТ**“.

Конкурс је намењен за ученике и ученице 6, 7. и 8. разреда основних школа из Републике Србије који на на задату тему могу да изразе свој став да године не морају и не смеју бити препрека за достојанствен и квалитетан живот, и на тај начин допринесу борби против дискриминације старијих у нашем друштву.

НАЈБОЉИ ЛИТЕРАРНИ РАДОВИ

Прва награда 2017: Теодора Илић VI1
ОШ „Свети Сава“
Владичин Хан

Старијем од себе руку пружи

Кад на улици видиш неког,
старијег од себе,
пружи му руку,
скрати му муку,
тима ћеш уздићи себе.

Према њему буди фин,
не буди хладан као сви,
не исмевај га тако,
јер ћеш такав бити и ти.

Та твоја рука,
нечујна попут летње кише,
ослободиће га мука,
иако заслужује више.

Био је човек тај,
младолик као ти,
имао је корак лак,
и дивили су му се сви.

Шта нема он, а што имаш ти?
Зар нисмо једнаки сви?

Старом деки руку пружи,
не слушај шта ти кажу сви.
Главу дигни и само продужи,
и старог деку погледај ти.

Када старом деки смешак даш,
већ ћеш знати сам,
да солидаран треба бити,
за бољи свет наш!

Друга награда 2017: Кристина Лабади VIII3
ОШ „Јован Поповић“
Кикинда

Снег тихо пада, град који никада није спавао сада изгледа као укочен од зиме. На крају мрачне улице велика зграда којој само неколицина зна име. То је старачки дом. У њему се налазе људи високи, ниски, изгубљене лепоте... заборављени. Тамо је можда и твоја бака, твој дека, али ти то не знаш или те је срамота да му одеш у посету. Увек гледаш шта би твоје друштво рекло ако би те видело да се понекад дружиш са њима. Али веруј ми, ти људи имају толико тога да испричају, а то нису само празне приче. Њихове приче дивно је слушати, само их треба разумети. Док их слушаш, постепено ти постаје топлије око срца. Њихов тужан и неодређен поглед, одједном постаје јасан. Они те воле, можда то не понављају довољно често, али, твојих пет минута, њима испуни читав дан. Зато им иди што чешће у посету и покажи да њихов живот није завршен, покажи да их волиш! Немој да те буде срамота! Јер, „никада нисмо тако слабо заштићени од патње, као онда када волимо“ – нико не жели да буде остављен, поготово не од породице коју воли и зато не дозволимо да патња превлада ни у срцима наших бака и дека.

Трећа награда 2017: Маријана Драјић VI1
ОШ „Милован Глишић“
Ваљевска Каменица

Одувек је постојала разлика између старијих и млађих генерација. Деца имају нека своја размишљања, неке своје идеје и снове, док старији размишљају другачије, зрелије, поучени животним искуством. Они су већ много тога у животу прошли, оно што ми деца тек треба да доживимо. Тако често долази до неслагања, несугласица, а неретко и расправа и жустрих свађа. Људи су у данашње време нервознији, нестрпљиви. Посебно због оптерећености послом, мањком слободног времена и финансијском ситуацијом. Често су напети, а млађи немају за све то много разумевања, већ имају своје прохтеве и жеље. Онда долази до неспоразума и сукоба. Требало би много више разумевања, стрпљења, поштовања и много, много више љубави. Јер када има пуно љубави међу људима, сви проблеми се лакше реше.

Љубав је мост разумевања који спаја неспојиво, који буди потребу да једни друге разумемо, поштујемо без обзира на старосну границу. И тако би се остварила међугенерациска солидарност. Старији да подрже млађе, поучени искуством, да им скрену пажњу шта све морају проћи до циља. Мади ће схватити да су њихови савети добронамерни и усвојити их. Учиће на њиховим грешкама и бити им на томе захвални. Љубав, поштовање и толеранција је мост разумевања између генерација од седам до сто седам година.

Стари, имајте разумевања за нас младе, јер још увек не знамо шта нас све у животу чека! А ми млађи ћемо разумевањем и поштовањем, истом мером вратити и вама и неким новим генерацијама наше искуство и пре свега нашу љубав.

Прва награда 2018: Андреа Станић VI2
ОШ „Свети Сава“
Сремска Митровица

Моја улица није у строгом центру града, у њој је углавном тихо и мирно. Ту се налазе старије куће, свега двадесет бројева с једне и с друге стране. У раним јутарњим часовима људи журно одлазе на посао, нешто после тога деца с великим торбама на леђима одлазе у школу, домаћице иду и враћају се са пијаце вукући пуне торбе поврћа и других намирница...

То је било пре две године. Тада сам била млађа и нисам размишљала о томе, а сада понекад погледам на прозоре неке куће и мислим каква ли је њихова судбина и какве тајне, тугу или срећу крију ти зидови.

Она је живела у старој оронулој кући на крају улице. Кад сам одлазила у школу или се враћала, често сам виђала ту баку испред одшкринуте капије како седи на маленој столици, а поглед јој одсутно и тужно лута кроз улицу, као да неког ишчекује. Понекад, кад је лепо време, умела је да узме да плете. Изгледало је да та тужна бака живи сама и нема ничију помоћ.

Једног јутра у школу сам кренула раније, тако да нисам морала да журим. Кад сам пролазила поред бакине куће, старица је била крај прозора. Чула сам да неког дозива. Осврнула сам се, али на улици није било никог. Таман да наставим даље, старица је рекла: „Девојчице, хоћеш ли нешто да ми помогнеш?“ Одговорила сам да хоћу и пришла јој. Дала ми је новац да одем да узмем хлеб и сместа сам отишла до прве продавнице. Нисам имала пуно времена до почетка наставе, тако да сам пожурила. Старица се захвалила, а ја сам се осећала срећно и испуњено што сам јој помогла.

Наредних неколико недеља често сам јој помагала, када год је то било потребно. Увек ме је чекала када се враћам из школе и тихим гласом би ме замолила да јој купим нешто. Ја сам то радо прихватила, није ми било тешко. Осећала сам да јој је помоћ потребна.

Неколико дана нисам виђала баку, то ме је јако забринуло и одлучила сам да је посетим. Звонила сам и убрзо је изашла млада жена, која је била њена ћерка. Рекла је да води баку да живи код ње, како не би више живела сама. То ме је обрадовало, и тада ми је пришла бака Јелица, која ми је са сузама у очима рекла да јој више неће бити потребна моја помоћ. Похвалила ме је и позвала унутра, да ми поклони кавез са папагајем. Рекла ми је да бринем о њему као што сам о њој. Било ми је тешко што више нећу виђати баку, али ми је било драго што више неће бити усамљена и тужна.

Волим да помажем другима, нарочито својој породици. Леп је осећај када знаш да си учинио неко добро дело. Људи данас, чини ми се, не помажу једни другима јер су сви некако заузети, али треба свима помагати, јер чак и најмоћнијим људима треба помоћ.

Друга награда 2018: Анђела Савић VI1
ОШ „Вук Караџић“
Гњилане – Шилово

Сваки доручак, ручак и вечеру делила сам са мамом, татом, братом и сестром. Бака и дека никада нису јели са нама. Они су мама и тата мог тате. Тата им није допуштао да седе и једу са нама. Није ми било јасно зашто, ја никада не бих забранила мами и тати да једу са мном. Не бих тад, али што сам старија, све боље разумем тату. Он је то у ствари радио због нас. Мислио је да би брату, сестри и мени бака и дека сметали. Зато што су стари. Зато што смо ми деца. И зато што су мама и тата млади. Није ни било битно то што је бака спремала већину оброка. И даље није седела са нама. Мислим да дека и бака не би сели са нама чак и да знају да тати то не би сметало. Били су и они у татиним годинама. И стари су једном били млади. И ја сам знала до чега ће доћи. Пре неколико година почела сам да правим сто и столице од лево коцкица, где ће моји мама и тата да једу кад буду остарили. Када је тата схватио о чему се ради, само му је засијала тужна искра у очима. Већ сутрадан бака и дека су јели са нама.

Трећа награда 2018: Андријана Милосављевић, VIII2
ОШ „Бранко Радичевић“
Поповац, издвојено одељење Буљане

Падала је хладна киша,
ка школи сам рано ишла.
На улици с моје стране
сретала сам кишобране.

Станем крај њега, за руку га држим
да њему уморном помоћ пружим,
а он ме гледа онако благо
и видим да му је било драго.

Свако жури, негде јури, и у другог
слабо гледа,
а преда мном споро иде један
слаби, седи деда.

До свога прага најзад је стигао,
уморни поглед ка небу дигао.
Дрхтавом руком тешком тону
из џепа вади једну бомбону.

Ногу пред ногу, погнута глава,
застаје често као да спава.
Уморно лице, мокро од кише
као да каже: „Не могу више!“

Пружа је мени и каже: „Хвала!“
што сам му своју помоћ дала.
Моје срце преплави срећа
и мислим да сам тако постала већа.

Прва награда 2019: Нина Бигић VI2
ОШ „Вук Караџић“
Црвенка

ПОМОЗИТЕ СТАРИЈИМА

Идем кући, трчим, скачем,
немам мира ни за трен,
па угледам једну баку,
испао јој шешир њен!

Приђем лепо, поздравим је,
додам шешир... хтедох поћи,
али бака тада рече
„Ја до куће нећу моћи...“

Хтедох звати неког њеног,
а она ми тихо рече:
„Немам никог, живим сама...
и тугујем свако вече“.

Понесох јој торбу њену ...
„Тешко ти је“ – каже она,
ја је носим тако лако
а баки је као тона.

Стара бака сад је срећна
и захвално мене гледа,
„Драга душо, сврати некад...
даћу теби сока, меда!“

Обићи ћу опет баку,
заборавити ја је нећу,
помоћи ћу кад год могу,
да осети ипак срећу.

Сад обиђем ову баку,
заволела мене она,
увек спреми неки слаткиш,
чоколаде и бомбона.

Драга децо, чујте мене,
одвојите своје време
помозите старијима –
похитајте без дилеме!

Друга награда 2019: Маша Анђелковић VII1
ОШ „Владислав Петковић Дис“
Београд

Кад год погледам своје сређено двориште, помислим на вредне руке свога деде. Бака ми често прича о њему како је био најлепши и најбољи младић у селу. Из њених прича закључујем да је био и да је и сада пажљив и мудар. Увек нас саслуша, ма колико се осталима чинило да су наша дечја питања досадна! Радо се сећам тог дана када ме је дека научио да вежем пертле. Видим насмејаног старца онижег раста, косе беле као снег како ми стрпљиво објашњава и показује на који начин да испомерам своје мале, неспретне дечје прсте да бих добила савршену машницу. Ух, како је компликовано! Сатима ми је објашњавао и показивао, показивао и објашњавао, био је све упорнији. Сви су нас посматрали и вртили главама, а нас двоје смо се, као да само ми знамо тајну, смејали и шалили. Успела сам тек на крају дана. Свима по кући сам се хвалила како ме је дека научио да везујем пертле и демонстративно показивала правећи се важна. Деда је и тада рекао да је поносан на мене, а он често воли да се хвали како је поносан што смо му баш ми унуци! Зато ми и посебно на улици смета када неко буде непристојан према мом деди, само зато што види старијег човека испред себе. Деда је и тада стрпљив, а мене касније учи да не будем груба према старијим људима. То треба сви да схвате, јер без тих старих, племенитих људи нема правог одрастања!

Трећа награда 2019: Жељана Пантић VIII2
ОШ „Добрица Ћосић“
Велика Дренова

Годинама је, узалудно, само летео чак од Увца и крила ширио над мојом Моравом. Долазио, звао и враћао се! Нисам желела да га чујем. Нису га чуле моје године, иако сам знала да ми тамо неко руке шири и жељно чека. Моја стара бака је сокола послала. Она ме је само његовим именом звала. Биле су то ретке прилике. Звала би ме она и чешће, да сам само ја хтела. Код ње ми је увек било досадно - шума, брдо и опет шума. Ова зиме ће бити оштра. Тако су најавили. Моја бака из ње сама не може изаћи ако је не узмемо код нас. И би тако. Дошла је та старица, са својих деведесет и нешто, и личила ми је на себе из времена када сам полазила у први разред. У увелим очима сам видела само немоћ и страх. Каже да се највише боји да умре, далеко од куће... Било ми је жао и зато је, одједном, постала центар мога света. Данас не знам шта бих без ње. Тако ми лепо прича и тако ме лепо воли. Никада ме није именом звала, већ само и једино – соколе. Колико је старих и немоћних људи на овом свету који причају са птицама и јадају се камену? Сада о њима често мислим и другачије на њих гледам. За њих желим тако много. Желим да сви изградимо мостове који ће повезивати нас и њих. Да тим мостовима стигнемо до Увца, Таре, Београда и Рашке, до Аустралије и до свих делова света; да спојимо тринаесте, четрдесете и деведесете и да се више ниједна стара, напаћена душа не осећа усамљено. Соко лети чак од Увца и крила шири над мојом Моравом. Сада ужива у свом лету зато што је он изградио један мост разумевања. Нека их гради по читавом свету.

Прва награда 2021: Лука Шешлија VIIЗ
ОШ „Свети Сава“
Баточина

Наметну се једног јутра
Питање у мојој глави
Да л' је живот лепши сада
Ил' тек када се остари?

Могу ли се обрисати
Са декиног лица боре
Ил' су оне ту настале
Да нам о животу зборе?

Тражио сам тај одговор,
Тражио по читав дан,
И од птица са прозора,
Сваке ноћи ја кроз сан.

И од сунца јутарњега
И од лишћа испод снега.
Одговора било није
Какву тајну бора крије.

Остале су питалице
Шта ли скрива мило лице?

Шапнуо ми поветарац,
Једног јутра још пре зоре
„У декином топлом оку
Пронаћи ћеш одговоре“.

Да л' је живот мало бољи
Кад се боре појаве?
Да л' је живот много лепши
У те дане старе?

Кад загрлиш свога деку
Одговор ћеш чути кратак
Са унуком кроз разговор,
Живот ће ти бити слadak.

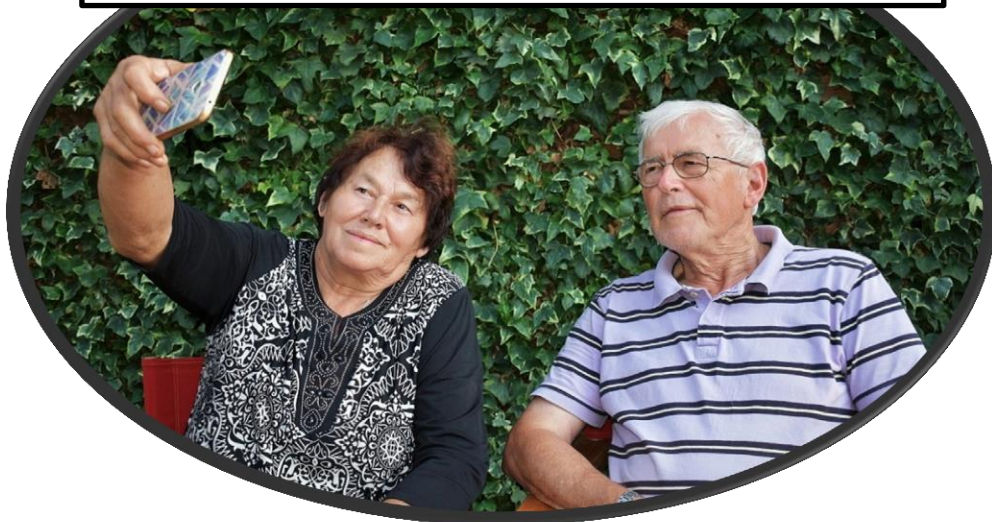
Друга награда 2021: Силвија Благојевић
ОШ „Бранко Радичевић“,
Мелница

Моја бака и ја обожавамо да кувамо заједно. Ја њу научим нешто, па она мене. Пустимо неку занимљиву музику и волимо да плешемо да би нам време брзо прошло, јер колачима треба скоро цела вечност да се испеку. Колачи су чаробни, и, наравно, њихове састојке знамо само ми. Има ту најмириснијиг биља које бака и ја беремо лети са ливаде где је бака упознала деку, најслађег меда, најлепше дуге, цвркута птица, жубора планинских поточића. Наравно, направи се јако велики неред и то треба да се почисти. Чишћење је досадно, али буде занимљивије са баком. Док рашћишћавам, бака ме позва и пуф, моје лице се нашло у облаку од брашна. Она склања брашно са очију и уста, а тело јој се тресе од смеха. Настављамо да се гађамо брашном. Појави се и мама, нисмо је ни приметиле док није узвикнула хватајући се за главу: "Јао, какав лом сте направиле".

Док чистимо , мама попреко гледа баку јер се понаша детињасто. Ипак, то је бака и код баке може да се ради шта се хоће. На крају оно најзанимљивије, украшавање. Наши прстићи, моји дечји и њени старачки праве најлепше облике, шарају најлепшим бојама.

Свакодневно покушавам да направим најлепше, најмекше, најмирисније и најукусније колачиће. Сваки колач мора бити украшен словима најлепших речи јер желим да зачарам цео свет и свима кажем колико волим своју баку и да је она увек присутна, ту, у мом срцу. Они су мост који нас спаја, јер баке више нема.

Трећа награда 2021: Огњен Митровић VI4
Основна школа „Бранко Ћопић“
Београд

БАКА И ДЕКА

Постоји један посебан, вредан зелени див,
Сваки део тела његовог као велики је пут крив.
У његовој крошњи највећа беху два најстарија листа
И беху међа од дубоког корена дива до неба што блиста.

Ја се срећан нађох што покриваше ме у мом расту
И кроз ветар ми говорише како је то бити лист на великом храсту.
А говорили су ми увек мудро и ја сам схватао полако
Да такво лишће на свету има баш дрво свако.

Схватио сам и то да се тим листовима треба поносити,
јер лишће то може нас у некој великој невољи и скрити.
А да бисмо живот разумели, треба их поштовати и волети,
Јер једног дана тако великих и мудрих листова више неће бити.

НАЈБОЉИ ЛИКОВНИ РАДОВИ

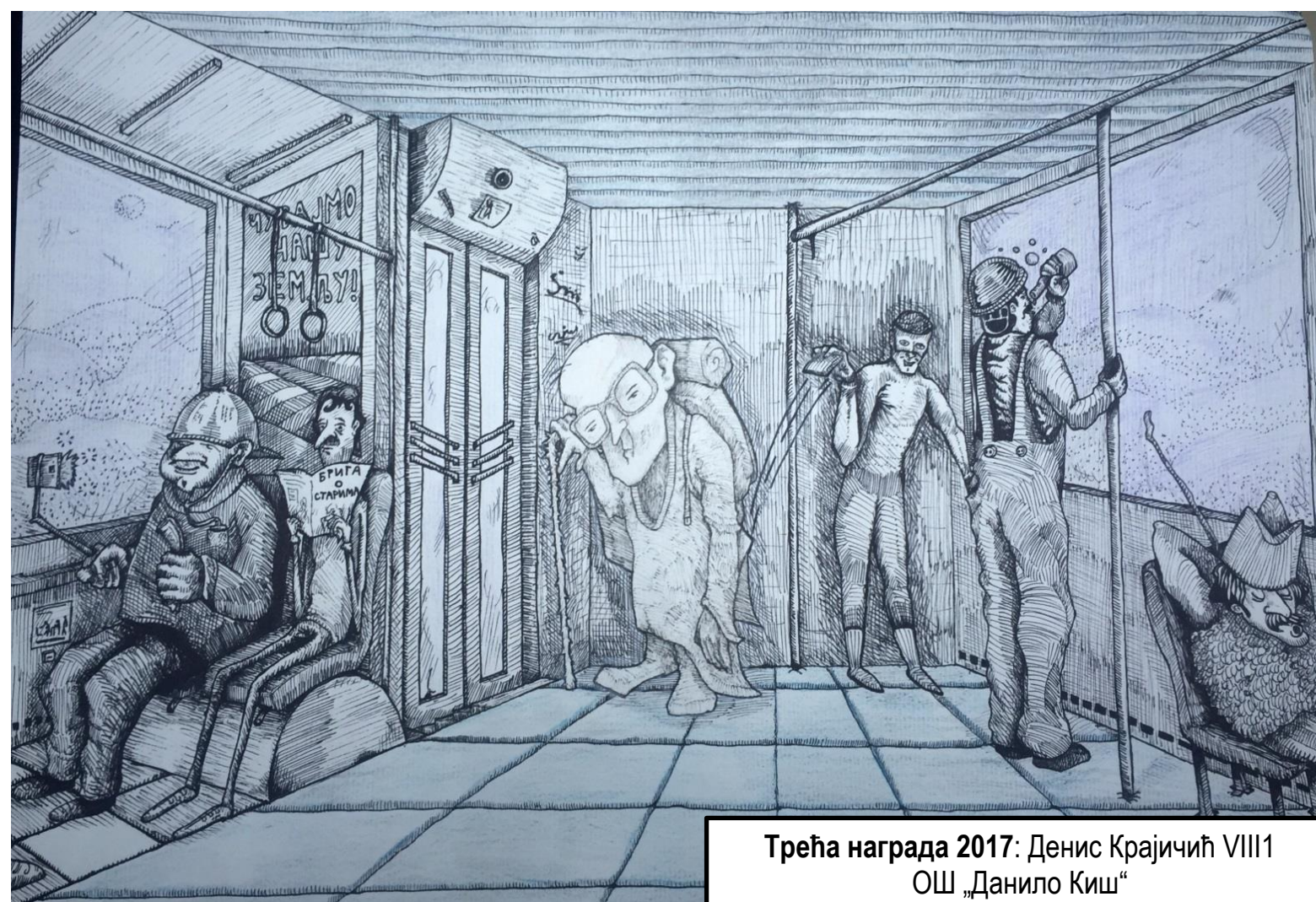

Прва награда 2017: Катарина Маринковић VI3
ОШ „Доситеј Обрадовић“
Пожаревац

Друга награда 2017: Младен Бајрић VIII1
Школа за ученике оштећеног вида
„Вељко Рамадановић“, Земун

Трећа награда 2017: Денис Крајичић VIII1
ОШ „Данило Киш“
Београд

Прва награда 2018: Марија Радовић VI3
ОШ „Доситеј Обрадовић“
Неготин

Друга награда 2018: Светлана Влаховић VII3
ОШ „9. октобар“
Прокупље

Трећа награда 2018: Софија Стојадиновић VI2
ОШ „Доситеј Обрадовић“
Пожаревац

Прва награда 2019: Александар Шегрт VIII3
 ОШ „Иво Андрић“
 Београд

Друга награда 2019: Нађа Љубисављевић VIII 2
 ОШ „Доситеј Обрадовић“
 Крушевац

Трећа награда 2019: Кити Кинчес VIБ
ОШ „10. октобар“
Суботица

Прва награда 2021: Андријана Радочај VIII1
ОШ „Васа Стајић“
Нови Сад

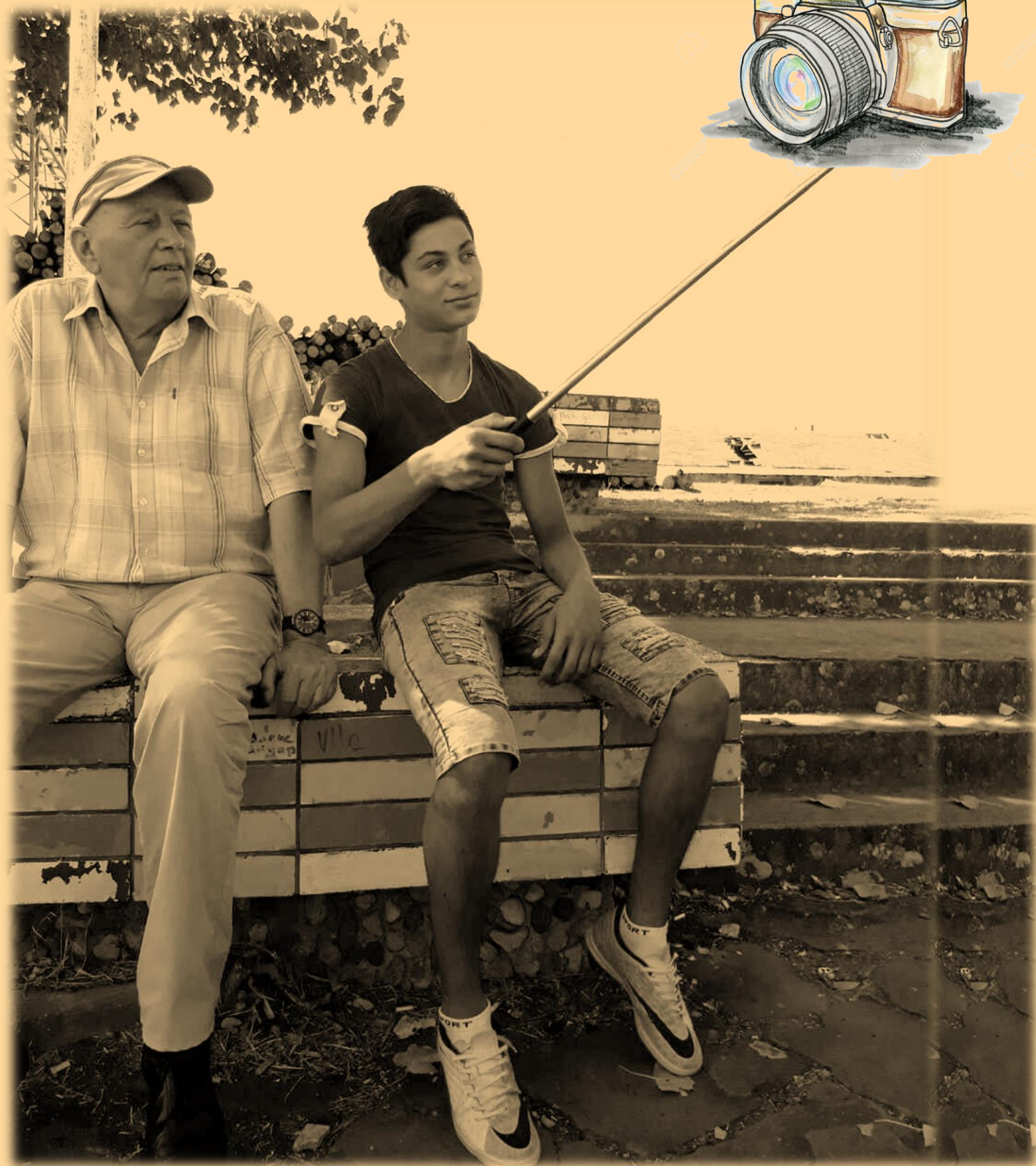

Друга награда 2021: Анастасија Коруновић VIII1
ОШ „Свети Сава“
Баточина

Трећа награда 2021: Софија Павловић VII1
ОШ „Аца Синадиновић“
Предејане

НАЈБОЉЕ ФОТОГРАФИЈЕ

Прва награда 2017: Петра Вулета VII3
ОШ „Посавски партизани“
Обреновац

Друга награда 2017: Мина Јецић VI
ОШ „Доситеј Обрадовић“
Пожаревац

Трећа награда 2017: Теодора Шарић VIII1
ОШ „Доситеј Обрадовић“
Ораховац

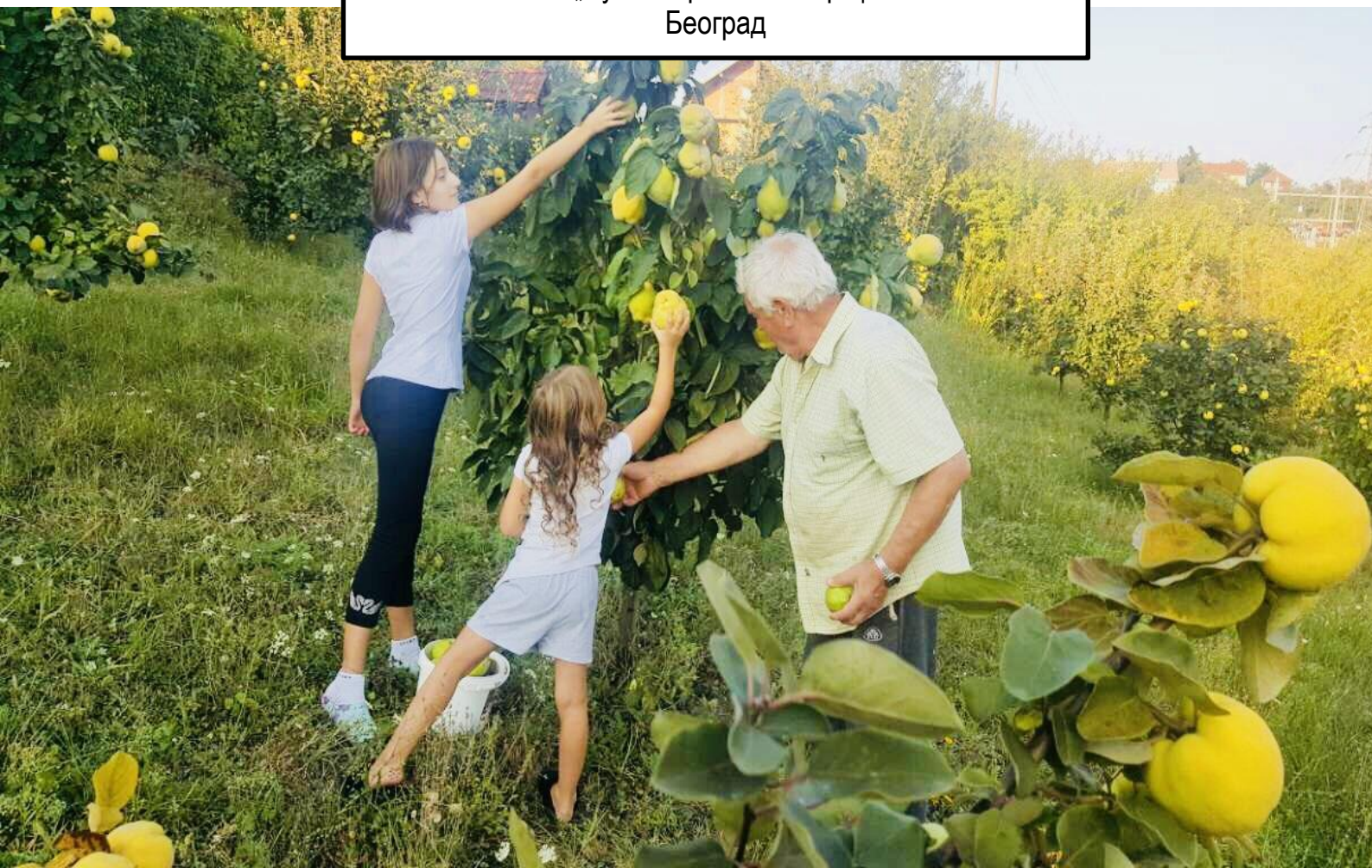

Прва награда 2018: Милица Обрадовић VII4
ОШ „Николај Велимировић“
Шабац

Друга награда 2018: Милица Станар VI2
ОШ „Вук Караџић“
Зрењанин

Трећа награда 2018: Богдана Арсић VII4
ОШ „Вук Стефановић Караџић“
Београд

Прва награда 2019: Мајда Хаџимуртезић VIII3
ОШ „Живко Љујић“
Нова Варош

Трећа награда 2019: Неда Лукић VIII5
ОШ „Николај Велимитровић“
Добрић-Шабац

Друга награда 2019: Мирко Вељковић VIII1
ОШ „Бранко Радичевић“
Мелница-Петровац на Млави

Прва награда 2019: Дијана Пуделка VII1
ОШ „15. Октобар“
Пивнице – Бачка Паланка

Друга награда 2021: Кристина Чапанда VI1
ОШ „15. Октобар“
Пивнице – Бачка Паланка

Трећа награда 2021: Стефан Тешановић VIII2
ОШ „22. Август“
Буковац – Нови Сад

